

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
SESSION DE 1936-1937.	N° 254		ZITTINGSJAAR 1936-1937.
	SÉANCE du 28 Avril 1937	VERGADERING van 28 April 1937	

PROJET DE LOI
RELATIF A LA PREVENTION ET AU TRAITEMENT
DU VAGABONDAGE ET DE LA MENDICITE

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Par arrêté du 1er février 1936, le Ministre de la Justice a institué une Commission pour la révision du projet de loi pour la prévention et la répression du vagabondage et de la mendicité, déposé sur le bureau de la Chambre, le 24 juillet 1924.

Vous trouverez, sous ce pli, accompagné d'un rapport au Ministre de la Justice, le texte du projet de loi qu'elle a élaboré.

Le Gouvernement s'y rallie sans réserves.

Le Ministre de la Justice,
V. DE LAVELEYE.

Rapport de la Commission (1) chargée de l'étude de la revision de la loi du 27 novembre 1891 sur le vagabondage et la mendicité.

Depuis l'époque où fut votée la loi du 27 novembre 1891, une transformation considérable s'est opérée.

(1) La Commission était composée comme suit : Président : M. Poll, directeur général au Ministère de la Justice; Membres : MM. P. Cornil, inspecteur au Ministère de la Justice, A. Delierneux, directeur de Prison, L. Descamps, membre de la Commission royale des patronages, H. Ernotte, directeur de l'Office de réadaptation sociale à Liège, J. Gaeremijnck, procureur du Roi, à Turnhout, O. Goossens, président de l'Office de réadaptation sociale, à Bruxelles, L. Mativa, directeur au Ministère de la Justice, Dr L. Vervaeck, directeur général du S. A. P., E. Willems, président honoraire de l'Office de réadaptation sociale, à Bruxelles; Secrétaire : M. Buckinx, docteur en droit au Ministère de la Justice.

WETSONTWERP
BETREFFENDE DE VOORKOMING EN DE
BEHANDELING VAN DE LANDLOOPERIJ
EN DE BEDELARIJ

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Bij besluit van 1er Februari 1936, heeft de Minister van Justitie een Commissie opgericht met het oog op de herziening van het wetsontwerp tot voorkoming en tot beteugeling van de landlooperij en de bedelarij, dat op 24 Juli 1924 in de Kamer der Volksvertegenwoordigers ter tafel werd gelegd.

Hierbij gaat de tekst van het door bedoelde Commissie opgemaakte wetsontwerp, samen met een verslag aan den Minister van Justitie.

Zonder eenig voorbehoud sluit de Regeering er zich bij aan.

De Minister van Justitie,
V. DE LAVELEYE.

Verslag van de Commissie (1) belast met de studie van de herziening der wet van 27 November 1891 over de landlooperij en de bedelarij.

Sinds de goedkeuring van de wet van 27 November 1891 hebben zich op het gebied van den onder-

(1) De Commissie was als volgt samengesteld : Voorzitter : de heer Poll, directeur-generaal bij het Ministerie van Justitie; Leden : de heeren P. Cornil, inspecteur bij het Ministerie van Justitie, A. Delierneux, gevangenisbestuurder, L. Descamps, lid van de Koninklijke Beschermingscommissie, H. Ernotte, bestuurder van den Dienst voor maatschappelijke wederaanpassing, te Luik, J. Gaeremijnck, procureur des Konings, te Turnhout, O. Goossens, voorzitter van den Dienst voor maatschappelijke wederaanpassing, te Brussel, L. Mativa, directeur bij het Ministerie van Justitie, Dr L. Vervaeck, directeur-generaal van de D. A. S., E. Willems, erevoorzitter van den Dienst voor maatschappelijke wederaanpassing, te Brussel; Secretaris : de heer Buckinx, doctor in rechten bij het Ministerie van Justitie.

rée dans le domaine de l'assistance en général et dans la lutte contre le vagabondage, en particulier.

De plus en plus, on tend à substituer des mesures préventives aux méthodes curatives. Cette tendance a été consacrée, en ce qui concerne l'assistance, par la loi du 10 mars 1925. En matière de vagabondage, des organismes (Offices de réadaptation sociale, œuvres de patronages) se sont constitués en vue de prévenir l'envoi dans les dépôts de mendicité et les maisons de refuge de nombreux malheureux se trouvant sans moyens d'existence.

L'internement est une mesure extrême, à laquelle il convient de ne recourir qu'après avoir épuisé tous les moyens d'assistance. Aussi l'article 1er du projet élaboré par la Commission souligne-t-il l'obligation pour les pouvoirs publics, dont les charges se trouveront ainsi diminuées, d'encourager le développement des œuvres existantes et la création de nouvelles œuvres.

L'article 2 subordonne l'octroi des subsides à l'agrément de l'œuvre par le Ministre de la Justice. Il prévoit le retrait de ces subsides dans le cas où la condition essentielle de son agrément, c'est-à-dire le respect des opinions politiques et religieuses des secourus, ne serait pas observée.

Par organisme de réadaptation sociale, il faut entendre les organismes privés ou publics créés dans le but d'exercer une action préventive à l'égard du vagabondage et de la mendicité.

SECTION II.

Des établissements d'assistance sociale en vue de l'internement et de la réadaptation sociale des vagabonds et des mendiants.

La loi du 27 novembre 1891 classe les vagabonds et les mendiants en deux catégories.

Ainsi que le rappelle l'exposé des motifs qui accompagnait le projet de loi pour la prévention et la répression du vagabondage et de la mendicité, déposé le 24 juillet 1924 sur le bureau de la Chambre, cette loi fait le départ entre l'oisiveté volontaire habituelle, « véritable rébellion contre la loi du travail », et l'inaction forcée, imputable à une circonstance accidentelle ou indépendante de la volonté de ceux qui les subissent. Aussi soumet-elle à des régimes différents les individus pour qui le vagabondage et la mendicité tiennent lieu de profession, et ceux qui se trouvent sans travail, bien qu'ils ne refusent pas d'en accepter.

Les premiers sont internés dans un dépôt de mendicité, les autres sont recueillis dans les maisons de refuge.

stand in het algemeen en van den strijd tegen de landlooperij in het bijzonder grondige veranderingen voorgedaan.

Hoe langer hoe meer doet zich de strekking gelden waarbij preventieve maatregelen in de plaats treden van de methodes die de genezing nastreven. Reeds in de wet van 10 Maart 1925 kwam deze strekking, wat den onderstand betreft tot uiting. Wat de landlooperij betreft, kwamen organismen tot stand (Dienst voor maatschappelijke wederaanpassing, Beschermingswerken) met het doel de interneering in bedelaarsgestichten en de toevluchtshuizen te voorkomen van vele ongelukkigen die zonder middelen van bestaan zijn.

De interneering is een uiterste maatregel, welke slechts mag aangewend worden nadat alle middelen van onderstand beproefd zijn geworden. Artikel 1 van het door de Commissie uitgewerkte ontwerp wijst dan ook op de verplichting van de openbare besturen, wier lasten aldus zouden verminderd worden, de uitbreiding van de bestaande werken en de oprichting van nieuwe werken aan te moedigen.

Artikel 2 stelt het verleen van toelagen afhankelijk van de erkenning van het werk door den Minister van Justitie. Het voorziet het intrekken van die toelagen met de hoofdvoorwaarde van de erkenning, namelijk de oerbieding van de politieke en godsdienstige overtuiging van de steunverlenenden, over het hoofd wordt gezien.

Door inrichting van maatschappelijke wederaanpassing dient men te verstaan de private of openbare instellingen die opgericht zijn met het doel tegenover de landlooperij en de bedelarij preventief op te treden.

AFDEELING II.

Instellingen van maatschappelijken bijstand met het oog op de interneering en de maatschappelijke wederaanpassing van de landloopers en bedelaars.

Door de wet van 27 November 1891 worden de landloopers en de bedelaars in twee categorieën gerangschikt.

Zooals in herinnering werd gebracht door de Memorie van Toelichting, behoorende bij het ontwerp van wet tot voorkoming en tot beteugeling van de landlooperij en de bedelarij, dat den 24 Juli 1924 ter tafel van de Kamer van Volksvertegenwoordigers werd gelegd, maakt deze wet een onderscheid tusschen de gewone vrijwillige werkeloosheid « ware opstand tegen de wet van den arbeid », en de gedwongen werkeloosheid, die te wijten is aan een toevallige omstandigheid of onafhankelijk is van den wil van hen die er onder lijden. Ook worden door deze wet de lieden, voor wie het landloopen en het bedelen tot een beroep is geworden, anders behandeld dan zij die geen werk hebben, alhoewel zij geenszins weigeren te arbeiden.

De eersten worden geïnterneerd in een bedelaarsgesticht, de anderen worden opgenomen in toevluchtshuizen.

En fait, cette distinction n'est généralement pas appliquée. Il arrive fréquemment qu'un vagabond occasionnel est envoyé au dépôt de mendicité, alors qu'un habitué de la mendicité est dirigé sur une maison de refuge.

Ces erreurs sont dues principalement au peu de temps dont le juge dispose pour s'éclairer sur la situation réelle de l'indigent amené devant lui.

S'inspirant de la loi du 15 mai 1912 sur la protection de l'enfance, on s'est posé la question de savoir s'il ne conviendrait pas de permettre aux magistrats de ne statuer qu'après une mise en observation pendant laquelle une enquête serait ouverte sur les causes de la déchéance. Dans la pratique, l'observation préalable à la décision du juge rencontrerait de grandes difficultés et entraînerait des frais élevés.

C'est pourquoi le projet prévoit une mise en observation après décision du juge.

L'examen anthropologique des internés à leur entrée dans l'établissement permettra la classification en autant de groupes distincts que leurs antécédents, leur âge et les nécessités du traitement le comportent. Dès lors, le maintien de deux établissements ne se justifie plus. Une seule institution, l'établissement d'assistance sociale comprenant des sections séparées, remplacera le dépôt de mendicité et la maison de refuge.

Tel est l'objet de l'article 3 du projet.

Les articles 4, 5 et 6 règlent le régime intérieur : séparation des groupes, travail obligatoire, rémunération du travail et masse de sortie.

SECTION III.

Admission aux établissements.

La loi du 27 novembre 1891 prévoit l'admission volontaire aux Colonies de bienfaisance sur présentation d'un arrêté du Collège des bourgmestre et échevins.

Cette disposition n'a guère reçu d'application, parce qu'elle met à la charge de la commune habilitante les frais d'entretien du colon. Le projet supprime cette charge (voir Section VI : Des frais d'entretien) et organise l'admission volontaire sur présentation d'une autorisation délivrée par le bourgmestre. Le caractère des mesures à prendre exige une intervention immédiate. C'est pourquoi le projet décide que l'internement aura lieu non plus comme dans la loi actuelle, à l'intervention du Collège échevinal, mais à la demande du bourgmestre.

Le bourgmestre ne peut délivrer une autorisation d'admission que sous certaines conditions, que le

faitelijk wordt met dit onderscheid in de toepassing geen rekening gehouden. Dikwijls gebeurt het dat een toevallig landlooper naar een bedelaarsgesticht gezonden wordt terwijl iemand, die van de bedelarij en de landlooperij een gewoonte heeft gemaakt, naar een toevluchtshuis gestuurd wordt.

Die vergissingen zijn voornamelijk te wijten aan den korten tijd waarover de rechter beschikt om zich van den werkelijken toestand van den vóór hem gebrachten behoeftigen te vergewissen.

Aan de hand van de procedure die door de wet van 12 Mei 1912 op de kinderbescherming gevolgd wordt, heeft men zich afgevraagd of het niet gepast zou zijn de magistraten in staat te stellen eerst een beslissing te treffen na een in-observatiestelling, tijdens welke een onderzoek zou worden gedaan naar de oorzaken van het verval. In de praktijk zou echter een observatie, die de beslissing van den rechter voorafgaat, op groote moeilijkheden stuiten en tot groote kosten noopen.

Daarom voorziet het ontwerp een in-observatiestelling na de beslissing van den rechter.

Het anthropologisch onderzoek der geïnterneerden bij hun aankomst in de instelling zal de classificatie mogelijk maken in zooveel afzonderlijke groepen als hun verleden, hun leeftijd en de noodwendigheden van de behandeling noodzakelijk maken. Dientengevolge is het in stand houden van twee inrichtingen niet meer gewettigd. Een enkele instelling, de instelling voor maatschappelijken bijstand, die onderscheiden afdelingen omvat, zou het bedelaarsgesticht en het toevluchtshuis vervangen.

Daarover handelt artikel 3 van het ontwerp.

Door de artikelen 4, 5 en 6 wordt het huishoudelijk regime geregeld : scheiding van de groepen, verplichte arbeid, bezoldiging van den arbeid en uitgaansfonds.

AFDEELING III.

Opneming in de instellingen.

De wet van 27 November 1891 voorziet de vrijwillige opneming in de weldadigheidskoloniën op voorlegging van een besluit van het college van burgemeester en schepenen.

Die bepaling werd weinig of niet toegepast omdat zij de onderhoudskosten van den kolonist ten laste legt van de gemeente die om de opneming verzoekt. Door het ontwerp vervalt die last (cfr. afdeeling VI : Onderhoudskosten). Ook wordt door het ontwerp de vrijwillige opneming op voorlegging van een door den burgemeester afgeleverde toelating geregeld. De aard van de te treffen maatregelen eischt een onmiddellijke tusschenkomst. Daarom beslist het ontwerp dat de interneering niet meer zal gebeuren door tusschenkomst van het schepencollege, zooals krachtens de tegenwoordige wet doch op verzoek van den burgemeester.

De burgemeester mag slechts een toelating tot opneming afleveren onder bepaalde, door den tekst

texte spécifique. Il aura notamment à vérifier si l'individu qui demande son internement n'a pas, au cours des deux dernières années, séjourné dans un des établissements visé à l'article 3, ou n'a pas fait l'objet d'une mesure d'internement. Un individu ne séjournant pas dans un établissement d'assistance sociale pourra, en effet, se trouver sous le coup d'une décision d'internement lorsqu'il a été libéré conditionnellement ou que, dans l'hypothèse prévue par l'article 11, il a été libéré à l'essai après avoir subi sa peine, ou encore lorsqu'il s'est évadé de l'établissement.

Le projet maintient la mise à la disposition du Gouvernement par décision du juge de paix. Avant de statuer, le juge a pour obligation de prendre d'urgence des informations précises sur la situation de l'indigent et de recueillir auprès de l'administration communale et des œuvres de réadaptation sociale, dans les centres où ces œuvres existent, tous renseignements utiles sur les essais de reclassement tentés antérieurement, ainsi que sur la possibilité de réadaptation des malheureux qui comparaissent devant lui.

En vertu de la loi du 27 novembre 1891, les souteneurs de filles publiques ont seuls le droit d'interjeter appel de la décision qui les met à la disposition du Gouvernement.

Le projet reconnaît ce droit aux mendiants et vagabonds internés en vertu d'une décision judiciaire. Le droit d'appel existe pour les mineurs de justice, même lorsque la mesure ne comporte pas le placement dans une institution publique ou privée. Comment, dans ces conditions, pourrait-on refuser la même garantie aux adultes en cas de décision d'internement?

Les articles 10 et 11 n'appellent aucun commentaire. Ils reproduisent le texte des articles 11 et 14 de la loi du 27 novembre 1891.

L'article 12 décide qu'en cas d'erreur dans la constatation de l'âge, une nouvelle décision de l'autorité judiciaire compétente doit intervenir. Il indique en même temps la procédure à suivre.

SECTION IV.

Sortie des établissements.

Depuis quelques années, une Commission de réadaptation sociale, présidée par un magistrat et composée d'un représentant de diverses œuvres de réadaptation et de patronage, se réunit mensuellement à Merxplas pour donner son avis sur la libération des colons. Les internés peuvent demander à être entendus par le délégué de l'œuvre de la région dont ils sont originaires. Ce délégué est particulièrement qualifié pour apprécier les possibilités de trouver du travail et de réaliser le reclassement.

omschreven voorwaarden. Hij zal onder meer moeten nagaan of de persoon, die zijn interneering vraagt, de laatste twee jaren niet verbleven heeft in eene van bij artikel 3 bedoelde instellingen of wel of er tegen hem geen interneeringsmaatregel getroffen is geworden. Een persoon die zich niet in een instelling van maatschappelijke bijstand bevindt, kan inderdaad het voorwerp uitmaken van een besluit tot interneering wanneer hij voorwaardelijk in vrijheid is gesteld, of wanneer hij, in de onderstelling voorzien bij artikel 11 op proef in vrijheid is gesteld na zijn straf te hebben uitgedaan, of nog wanneer hij uit de instelling is ontvlucht.

Het ontwerp handhaaft de stelling ter beschikking van de Regeering bij beslissing van den vrederechter. Alvorens een beslissing te treffen is de rechter verplicht ten spoedigste nauwkeurige inlichtingen in te winnen over den toestand van den behoeftige, en zich bij het gemeentebestuur en de werken van maatschappelijke wederaanpassing in de centrum's waar die werken bestaan, te vergewissen van de proeven tot reclasseering, die vroeger gedaan werden, alsmede van de mogelijkheid tot wederaanpassing van de ongelukkigen, die vóór hem verschijnen.

Krachtens de wet van 27 November 1891 hebben alleen de souteneurs van publieke vrouwen het recht beroep in te stellen tegen de beslissing, waarbij zij ter beschikking van de Regeering worden gesteld.

Het ontwerp kent dit recht toe aan de bedelaars en de landloopers, die krachtens een gerechtelijke beslissing geïnterneerd worden. Het recht van hooger beroep bestaat voor de regeeringsminderjarigen, zelfs indien de maatregel niet het plaatsen in een openbare of private instelling meebrengt. Hoe zou men dan aan volwassenen in geval van beslissing tot interneering den zelfden waarborg kunnen weigeren?

De artikelen 10 en 11 eischen geen commentaar. Zij nemen den tekst over van de artikelen 11 en 14 van de wet van 27 November 1891.

Artikel 12 besluit dat, in geval van vergissing in het vaststellen van den ouderdom, een nieuwe beslissing van de bevoegde rechtsmacht moet genomen worden. Het duidt tevens de te volgen rechtspleging aan.

AFDEELING IV.

Ontslag uit de instellingen.

Sedert jaren vergadert maandelijks te Merkplas een commissie van maatschappelijke wederaanpassing, voorgezeten door een magistraat en samengesteld uit een vertegenwoordiger van verschillende werken van wederaanpassing en van bescherming, om in zake de invrijheidstelling van de kolonisten haar advies uit te brengen. De geïnterneerden mogen vragen om door den afgevaardigde van het werk van het gewest, waarvan zij afkomstig zijn gehoord te worden. Deze afgevaardigde is bijzonder bevoegd om te oordeelen over de mogelijkheid om werk te vinden en de reclasseering te bereiken.

L'article 13 du projet prévoit l'existence d'une Commission de ce genre près de chacun des établissements d'assistance (Merxplas pour les hommes, Saint-André pour les femmes), et en détermine la composition.

Sous l'empire de la loi actuelle, il arrive fréquemment que des miséreux se présentent volontairement devant le juge de paix pour solliciter leur admission aux Colonies de Bienfaisance, afin d'échapper à l'extrême misère à laquelle ils sont réduits. Nombreux sont ceux qui ne recourent à ce moyen extrême que dans un moment de profonde dépression morale, causée par les privations ou dans des circonstances malheureuses passagères.

Un internement prolongé de ces malheureux ne répond à aucune nécessité sociale. C'est pourquoi le projet décide que les internés qui ont demandé leur admission aux établissements, ne pourront y être retenus contre leur gré. Cependant, pour éviter que certains individus ne quittent l'établissement par pur caprice, un délai d'une durée maxima de deux mois a été prévu pendant lequel la direction a le pouvoir de les retenir à l'établissement et de préparer leur libération.

Ce délai est d'ailleurs porté à six mois lorsqu'il s'agit d'un individu ayant déjà fait un séjour à l'établissement.

Le projet fixe à deux ans maximum la durée de l'internement des mendiants et vagabonds mis à la disposition du Gouvernement. Il autorise le Gouvernement à abréger ce délai et à mettre en liberté conditionnelle ceux qui donnent de sérieux espoirs de régénération.

SECTION V.

Des étrangers.

Les articles 9 et 11 du projet s'appliquent incontestablement aux étrangers. Ceux-ci peuvent donc s'ils sont trouvés en état de vagabondage ou de mendicité être déférés à l'officier du ministère public pour être mis à la disposition du Gouvernement. Mais il arrive qu'un étranger ne soit pas déféré au parquet de police. Dans ce cas, l'article 17 accorde à l'étranger non-résidant, s'il fait l'objet d'une mesure de renvoi, la faculté de demander sa mise à la disposition du Gouvernement. L'administration pourra ainsi procéder aux enquêtes nécessaires et négocier éventuellement le rapatriement de l'intéressé.

Le projet limite à six mois la durée maxima de l'internement des étrangers.

Artikel 13 van het ontwerp voorziet het bestaan van een dergelijke commissie bij iedere instelling van bijstand (Merksplas voor de mannen, Sint-Andries voor de vrouwen) en bepaalt de samenstelling er van.

Onder het regime van de tegenwoordige wet komt het dikwijls voor dat ongelukkigen zich vrijwillig bij den vrederechter aanbieden om hun opneming in de weldadigheidskoloniën te vragen, ten einde aan den uitersten nood te ontkomen waarin zij zich bevinden. Velen onder die ongelukkigen nemen slechts hun toevlucht tot dezen uitersten maatregel in een oogenblik van diepe moreele inzinking, veroorzaakt door de ontberingen of door ongelukkige omstandigheden van voorbijgaanden aard.

Een langdurige interneering van deze ongelukkigen beantwoordt niet aan een maatschappelijke noodzakelijkheid. Daarom bepaalt het ontwerp dat de geïnterneerden, die hun opneming in de instellingen hebben gevraagd, er tegen hun wil in niet mogen worden opgehouden. Om echter te vermijden dat sommige alleen door een grilligen inval de instelling zouden verlaten, werd een maximum-termijn van twee maanden voorzien tijdens welken het bestuur de macht bezit deze personen in de instelling te houden en hun invrijheidstelling voor te bereiden.

Deze termijn wordt trouwens tot zes maanden opgevoerd wanneer het een persoon betreft, die reeds vroeger in de instelling heeft verbleven.

Het ontwerp bepaalt den duur der interneering van de bedelaars en landloopers, die ter beschikking van de Regeering zijn gesteld, op ten hoogste twee jaar. Het geeft aan de Regeering machtiging dezen termijn te verkorten en de geïnterneerden, wier verbetering ernstig tegemoet gezien wordt, in voorwaardelijke vrijheid te stellen.

AFDEELING V.

Vreemdelingen.

De artikelen 9 en 11 van het ontwerp zijn ontegenzeggelijk van toepassing op de vreemdelingen. Deze kunnen dus, wanneer zij aangetroffen worden in staat van landlooperij of bedelarij, vóór den ambtenaar van het openbaar ministerie gebracht worden om ter beschikking van de Regeering te worden gesteld. Doch het gebeurt dat een vreemdeling niet naar het politieparket gebracht wordt. In dit geval wordt bij artikel 17 aan den vreemdeling, die geen verblijfplaats heeft en tegen wien een maatregel tot uitwijzing werd genomen, de mogelijkheid gegeven zijn stelling ter beschikking van de Regeering aan te vragen. Het bestuur kan aldus overgaan tot het noodige onderzoek en eventueel onderhandelen over de repatriëering van den betrokkene.

Het ontwerp beperkt den maximum-termijn van de interneering der vreemdelingen tot zes maanden.

SECTION VI.

Des frais d'entretien.

La Commission estime qu'il convient d'empêcher que les administrations communales ne continuent à invoquer l'élévation de la dépense pour refuser l'admission volontaire des malheureux sans abri. Elle propose, en conséquence, de répartir également entre l'Etat, la Province et la commune domicile de secours, non seulement les frais d'entretien des internés judiciaires, mais aussi ceux des internés volontaires.

Tel est l'objet de l'article 19 alinéa premier.

Elle est d'avis qu'il incombe par contre à la commune domicile de secours de prendre à sa charge les frais des internés qui ont atteint l'âge légal de la pension de vieillesse (art. 20, alinéa 2).

D'autre part, elle pense que les dépenses d'entretien des étrangers visés à l'article 17 doivent être mises à charge de l'Etat (art. 20, alinéa 4).

En vue de hâter la liquidation des frais d'entretien, le projet prévoit le paiement d'un intérêt de retard par les communes défaillantes.

La Commission estime que le texte de l'alinéa premier de l'article 19 constitue une amélioration notable du régime actuel de la répartition des frais d'entretien.

Elle aurait voulu pourtant proposer une solution plus pratique et faire supporter par un fonds commun le tiers de la charge des frais d'entretien incombant à la commune domicile de secours. Ce système aurait présenté l'avantage considérable de supprimer la recherche du domicile de secours. L'accomplissement de cette formalité donne lieu à des enquêtes nombreuses et coûteuses qui retardent considérablement dans bien des cas le règlement des frais d'entretien. Mais il s'agit là d'une question qui doit être examinée dans le cadre de la loi du 27 novembre 1891 sur l'assistance publique. Considérée sous cet angle, la question est de la compétence du département de la Santé publique.

La Commission émet le vœu de voir adopter par le Gouvernement le plus tôt possible la solution qu'elle a l'honneur de lui suggérer.

Les dispositions reprises aux articles 22 à 29 sont pour la plupart empruntées à la loi du 27 novembre 1891.

Les articles 25 et 26 appellent pourtant quelques remarques :

En vertu de l'article 25 du projet, les décisions d'internement par voie judiciaire sont, comme sous l'empire de la loi actuelle et au même titre que les condamnations, portées à la connaissance des autorités locales des résidences successives de l'intéressé.

AFDEELING VI.

Onderhoudskosten.

De Commissie is van meening dat er dient voorkomen dat de gemeentebesturen de hooge uitgave blijven inroepen om de vrijwillige opnemng van de dakloze ongelukkigen te weigeren. Zij stelt bijgevolg voor niet alleen de onderhoudskosten van de gerechtelijke geïnterneerden, maar ook de onderhoudskosten van de vrijwillig-geïnterneerden te verdeelen over den Staat, de provincie en de gemeente die armlastig is.

Dit beoogt artikel 19, alinea 1.

Zij is van meening dat het daarentegen aan de armlastige gemeente behoort de kosten van de geïnterneerden, die den wettelijken leeftijd van het ouderdomspensioen hebben bereikt, op zich te nemen (art. 20, alinea 2).

Anderzijds denkt zij dat de uitgaven voor het onderhoud van de bij artikel 17 bedoelde vreemdelingen ten laste moeten komen van den Staat (art. 20, alinea 4).

Ten einde de betaling van de onderhoudskosten te bespoedigen voorziet het ontwerp de betaling van een interest wegens achterstel door de in gebreke blijvende gemeenten.

De Commissie beschouwt den tekst van de eerste alinea van artikel 19 een als aanzienlijken vooruitgang op de tegenwoordige regeling van de verdeling der onderhoudskosten.

Toch had zij een meer practische oplossing willen voor stellen en door een gemeen fonds het derde van den last der onderhoudskosten, dat ten laste is van de gemeente domicilie van onderstand, doen dragen. Deze regeling zou het groote voordeel hebben gehad het zoeken naar het domicilie van onderstand af te schaffen. Want deze formaliteit veroorzaakt vele en kostbare opzoekingen, die in vele gevallen de vereffening van de onderhoudskosten aanmerkelijk vertragen. Doch hier gaat het om een kwestie die onderzocht moet worden binnen het kader van de wet van 27 November 1891 op den openbaren onderstand. Van dat standpunt uit behoort de kwestie tot de bevoegdheid van het Departement van Volksgezondheid.

De Commissie drukt den wensch uit de oplossing, welke zij de eer heeft aan de Regeering voor te stellen, zoo spoedig mogelijk aanvaard te zien worden.

De bepalingen vervat in de artikelen 22 tot 29 zijn voor het grootste gedeelte ontleend aan de wet van 27 November 1891.

De artikelen 25 en 26 vergen nochtans enkele opmerkingen.

Krachtens artikel 25 van het ontwerp worden de langs gerechtelijken weg genomen beslissingen tot internering, zooals onder de thans van kracht zijnde wet gebeurt, en op dezelfde gronden als de veroordeelingen, ter kennis gebracht van de plaatselijke overheid der achtereenvolgende verblijfplaatsen van betrokkene.

La Commission aurait voulu disposer que les internements même par voie judiciaire ne pourraient être communiqués qu'aux autorités judiciaires et encore seulement en cas de poursuites. Elle n'a pourtant pas pu s'engager dans cette voie en raison de la répercussion que cette façon de procéder aurait eue sur les dispositions du code électoral et sur les mentions à inscrire sur les certificats de moralité.

Cependant, le département de l'Intérieur, à la suite d'une communication de la commission, a bien voulu tenir compte de la circonstance que les personnes qui ont été mises à la disposition du Gouvernement par décision judiciaire ne peuvent être admises au bénéfice de la réhabilitation et a admis que la durée de suspension des droits électoraux soit réduite à cinq ans, soit une durée égale au délai prévu par la loi du 26 avril 1896 pour l'introduction d'une demande en réhabilitation. Il a admis en outre que l'internement volontaire ne doive faire obstacle au vote que pendant la durée de l'internement. Tel est l'objet de l'article 26 du projet.

Le projet de loi que la Commission a l'honneur de soumettre à votre approbation ne porte aucune atteinte au principe même de la loi de 1891, œuvre si humaine du Ministre Lejeune.

Il tend à adapter cette loi aux conceptions modernes de la science pénitentiaire et à combler les lacunes que l'expérience a révélées.

La Commission a le sentiment d'avoir fait œuvre utile et de progrès.

PROJET DE LOI

LÉOPOLD III, ROI DES BELGES,
A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre de la Justice est chargé de présenter, en Notre Nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

SECTION I.

Mesures préventives.

Article premier.

Les mesures d'internement prévues par la présente loi ne peuvent être autorisées ou ordonnées que lorsque les mesures d'assistance et de réadaptation sociale

Gaarne had de Commissie bepaald dat de interneeringen, zelfs deze die langs gerechtelijken weg worden bevolen, enkel aan de rechterlijke overheden, en dan nog slechts in geval van vervolging, zouden mogen worden medegedeeld. Zij heeft echter aan dat verlangen geen gevolg kunnen geven uit hoofde van den weerslag welke die proceduur zou hebben gehad op de bepalingen van het kieswetboek en op de vermeldingen die op de getuigschriften van goed gedrag en zeden dienen ingeschreven.

Nochtans heeft het Departement van Binnenlandse Zaken, naar aanleiding van een mededeeling van de Commissie, er in toe gestemd rekening te houden met de omstandigheid dat de personen die bij een rechterlijke beslissing ter beschikking van de Regeeringen werden gesteld, het voordeel van het eerherstel niet kunnen genieten, en heeft bedoeld Departement aangenomen dat de duur van de schorsing van hun kiesbevoegdheid op vijf jaar zou worden teruggebracht, tijdperk dat gelijk staat met den door de wet van 26 April 1896 voorzien termijn om een verzoek tot eerherstel in te dienen. Het heeft bovendien aangenomen dat de vrijwillige interneering enkel tijdens den duur van de interneering de kiesbevoegdheid moet in den weg staan. Dat is het doel van artikel 26 van het ontwerp.

Het wetsontwerp, dat de Commissie de eer heeft U ter goedkeuring voor te leggen, doet in geenendeel afbreuk aan het beginsel zelf van de wet van 1891, het zoo menschlievend werk van Minister Lejeune.

Het heeft voor doel die wet aan te passen bij de moderne opvattingen van de penitentiaire wetenschap en de leemten aan te vullen waarvan het bestaan uit de ervaring is gebleken.

De Commissie meent een nuttig werk te hebben verricht dat den vooruitgang dient.

WETSONTWERP

LÉOPOLD III, KONING DER BELGEN,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op de voordracht van Onzen Minister van Justitie,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Onze Minister van Justitie is gelast, in Onzen Naam, bij de Welgevende Kamers, het wetsontwerp aan te bieden waarvan de inhoud volgt :

AFDEELING I.

Preventieve maatregelen.

Eerste artikel.

De door deze wet voorziene interneeringsmaatregelen kunnen enkel toegelaten of bevolen worden, wanneer de maatregelen tot bijstand en tot maat-

provoquées par les autorités administratives ou judiciaires se sont révélées inefficaces.

Art. 2.

Le Roi peut agréer, la Députation permanente entendue, des organismes s'occupant de réadaptation sociale. Les organismes agréés reçoivent un subside dont le montant est fixé annuellement par le Ministre de la Justice, la Députation permanente entendue. Ces subsides sont supportés respectivement pour moitié par l'Etat et par la province. Le concours financier des pouvoirs publics ne peut être accordé que si les organismes et leurs agents respectent de la façon la plus complète les convictions religieuses, philosophiques et politiques de ceux en faveur desquels s'exerce leur intervention. S'il est constaté que l'institution ou les agents de celle-ci enfreignent ces prescriptions, les subventions accordées peuvent être retirées par le Ministre de la Justice.

SECTION II.

Des établissements d'assistance sociale en vue de l'internement et de la réadaptation sociale des vagabonds et des mendiants.

Art. 3.

Le Gouvernement organise des établissements d'assistance sociale en vue de l'internement et de la réadaptation sociale des vagabonds et des mendiants.

Art. 4.

Le régime intérieur et la discipline de ces établissements sont réglés par arrêté royal.

Les internés peuvent être soumis au régime de la séparation.

L'isolement par mesure disciplinaire ne peut, sans l'autorisation du Ministre de la Justice, dépasser dix jours.

Art. 5.

A leur entrée à l'établissement, les internés sont soumis à un examen anthropologique et éventuellement à une observation psychiatrique.

Art. 6.

Les internés sont soumis à un travail en rapport avec leurs aptitudes et, s'il y a lieu, à un apprentissage professionnel.

Le Ministre de la Justice fixe, d'après les catégories dans lesquelles ils sont rangés et d'après les travaux qu'ils effectuent, le taux de la gratification et le montant de la retenue faite en vue de constituer leur masse.

schappelijke wederaanpassing die door de administratieve of gerechtelijke overheden werden uitgelokt, ondoeltreffend zijn gebleken.

Art. 2.

De Koning kan, de Bestendige deputatie gehoord, organismen die zich met maatschappelijke wederaanpassing bezighouden, erkennen. De erkende organismen ontvangen een toelage waarvan het bedrag jaarlijks door den Minister van Justitie, de Bestendige deputatie gehoord, wordt vastgesteld. Die toelagen worden respectievelijk bij helften door den Staat en door de provincie uitbetaald. Geen financieele hulp van de openbare machten kan worden toegestaan dan indien de organismen en hun agenten de godsdienstige, wijsgeerige en politieke overtuiging van de degenen te wiens behoeve zij tusschenkomen, op de meest volledige wijze eerbiedigen. Wanneer wordt vastgesteld dat de instelling, of de agenten van deze instelling die voorschriften overtreden, kunnen de toegestane toelagen door den Minister van Justitie worden ontnomen.

AFDEELING II.

De instellingen van maatschappelijken bijstand met het oog op de interneering en de maatschappelijke wederaanpassing van de landloopers en de bedelaars.

Art. 3.

Door de Regeering worden instellingen voor maatschappelijke bijstand opgericht met het oog op de interneering en de maatschappelijke wederaanpassing van de landloopers en van de bedelaars.

Art. 4.

Het huishoudelijk regime en de tucht van die instellingen worden bij Koninklijk besluit geregeld.

Op de geïnterneerden mag het stelsel van de afzondering worden toegepast.

De afzondering bij wijze van tuchtmaatregel mag, behoudens toelating van den Minister, niet langer dan tien dagen duren.

Art. 5.

Bij hun opnemming in de instelling worden de geïnterneerden aan een anthropologisch onderzoek en, desvoorkomend, aan een psychiatische observatie onderworpen.

Art. 6.

De geïnterneerden krijgen een bezigheid die met hun aanleg overeenkomt en, zoo daartoe gronden zijn, wordt hun vakonderwijs gegeven.

De Minister van Justitie bepaalt, volgens de categorie waarin de geïnterneerden ingedeeld zijn, en volgens het werk dat zij verrichten, het bedrag van het arbeidsloon, alsmede het bedrag van de afhouding die wordt gedaan om hun uitgaansfonds samen te stellen.

Art. 7.

La remise de la masse de sortie est réglée par le Ministre de la Justice.

SECTION III.

Admission aux établissements.

Art. 8.

Tout individu âgé de 18 ans accomplis est admis dans les établissements visés à l'article 3, lorsqu'il s'y présente volontairement, muni d'une autorisation d'admission qui lui a été délivrée par le bourgmestre de la commune sur le territoire de laquelle il se trouve.

Cette autorisation ne peut être accordée qu'après que le bourgmestre s'est assuré que l'intéressé, au cours des deux dernières années n'a pas séjourné dans un des établissements visés à l'article 3, ou n'a pas été sous le coup d'une mesure d'internement; qu'il est sans gîte et sans ressources; qu'il n'a pu être secouru utilement ni par la Commission d'assistance publique locale, ni d'aucune autre manière.

Art. 9.

Sous réserve de l'application de l'article premier, tout individu âgé de dix-huit ans accomplis qui sera trouvé mendiant ou en état de vagabondage, peut être arrêté et traduit devant le tribunal de police, qui décide s'il y a lieu de l'interner dans un établissement d'assistance sociale.

Le Juge de paix vérifie l'identité et l'âge de l'individu. Il se renseigne sur son état physique et mental ainsi que sur les conditions sociales et morales dans lesquelles il vit.

Il statue après avoir pris l'avis de l'Administration communale locale et en tenant compte, dans la mesure du possible, de celui des œuvres de réadaptation sociale ou de tout autre organisme d'assistance.

Appel de la décision du juge de paix peut être interjeté dans les quarante-huit heures du jour de la décision, par une déclaration faite soit au greffe de la justice de paix, soit au directeur de l'établissement pénitentiaire ou à son délégué. Cet appel est porté devant le tribunal de première instance siégeant en chambre du conseil qui statue dans les huit jours.

Sous réserve de l'application de l'article 10, l'individu arrêté restera détenu à l'établissement pénitentiaire pendant le délai d'appel et jusqu'à la décision d'appel.

Art. 7.

De afgifte van het uitgaansfonds geschiedt volgens de door den Minister van Justitie te treffen regeling.

AFDEELING III.

Opneming in de instellingen.

Art. 8.

Een ieder die ten volle achttien jaar oud is, wordt in de bij artikel 3 bedoelde instelling opgenomen zoo hij er zich, voorzien van een toelating tot opneming welke hem door den burgemeester van de gemeente op welker grondgebied hij zich bevindt is afgeleverd, vrijwillig aanmeldt.

Die toelating tot opneming kan niet worden verleend dan nadat de burgemeester zich er van heeft vergewist dat betrokkene, in den loop van de laatste twee jaren, niet in een van de bij artikel 3 bedoelde instellingen verbleven heeft, of wel dat er tegen hem geen interneeringsmaatregel is verleend geweest; dat hij geen onderkomen en geen geldmiddelen heeft; dat hij noch door de plaatselijke Commissie van openbaren onderstand, noch anderszins kon worden voortgeholpen.

Art. 9.

Onder voorbehoud van de toepassing van artikel 1 kan een ieder die ten volle achttien jaar oud is en bedelend of in staat van landlooperij wordt aangetroffen worden aangehouden en, vóór de politierechtbank worden gedaagd, die beslist of er gronden zijn om hem in een instelling voor maatschappelijke bijstand te interneeren.

De vrederechter overtuigt zich van de identiteit en den leeftijd van bedoelden persoon. Hij wint inlichtingen in omtrent zijn lichaams- en geestestoestand, alsmede omtrent de maatschappelijke en morele omstandigheden waarin hij leeft.

Hij doet uitspraak na het advies van het plaatselijk gemeentebestuur te hebben ingewonnen en houdt daarbij, in de maat van het mogelijke, rekening met het advies van de werken voor maatschappelijke wederaanpassing of elk ander organisme van bijstand.

Tegen de beslissing van den vrederechter kan, binnen acht en veertig uren na den dag waarop bedoelde beslissing werd genomen, hooger beroep worden ingesteld door middel van een verklaring afgelegd hetzij op de griffie van het vredegerecht, hetzij ten overstaan van den bestuurder van de strafinstelling of van zijn gemachtigde. Dat hooger beroep wordt aangebracht vóór de rechtbank van eersten aanleg, zeland als raadkamer, die binnen acht dagen uitspraak doet.

Onder voorbehoud van de toepassing van artikel 10, blijft de aangehouden persoon, gedurende den termijn van beroep en tot de in hooger beroep te nemen beschikking, in de strafinstelling opgehouden.

La décision, tant de première instance que du juge d'appel, n'est pas susceptible d'opposition.

Art. 10.

Par dérogation à l'article 3 de la loi du 1er mai 1849, les individus arrêtés en vertu de la présente loi peuvent être mis provisoirement en liberté par le Ministère public ou par les tribunaux.

Art. 11.

Les tribunaux correctionnels peuvent mettre à la disposition du Gouvernement, pour être enfermés dans un établissement d'assistance sociale après leur peine subie, les vagabonds et mendiants qu'ils condamnent à un emprisonnement de moins d'un an, du chef d'une infraction prévue par la législation pénale.

Art. 12.

Si un individu n'ayant pas l'âge de 18 ans accomplis est par erreur mis à la disposition du Gouvernement, pour être interné dans un établissement d'assistance sociale, et si, ayant dépassé cet âge, il est mis à la disposition du Gouvernement pour être confié au groupe des institutions publiques de l'Etat, jusqu'à sa majorité, le Directeur de l'établissement en donne immédiatement avis, par lettre recommandée à la poste, à l'officier du ministère public près le tribunal qui a pris la décision. L'officier du ministère public transmet dans les trois jours de la réception de l'avis le dossier à la juridiction compétente qui statue dans les huit jours à partir du jour de la réception des pièces.

SECTION IV.

Sortie des établissements.

Art. 13.

Il est institué auprès de chaque établissement d'assistance sociale, une Commission de réadaptation sociale, chargée de donner son avis sur l'opportunité de la libération des internés.

Ces Commissions sont présidées par un magistrat effectif ou honoraire, désigné par le Ministre de la Justice. Les organismes visés à l'article 2 proposent au Ministre de la Justice l'agrégation d'un de leurs membres pour faire partie de ces Commissions. Le nombre de ces membres est fixé par le Ministre de la Justice.

Le Président et les membres sont désignés ou agréés pour un terme de trois ans. Ils ont chacun un suppléant.

Tegen de in eersten aanleg verleende beschikking zoomin als tegen de beschikking van den rechter in beroep kan verzet worden gedaan.

Art. 10.

Bij afwijking van artikel 3 der wet van 1 Mei 1849, mogen de krachtens deze wet aangehouden personen, door het Openbaar Ministerie of door de rechtbanken voorloopig in vrijheid worden gesteld.

Art. 11.

De correctionnele rechtbanken kunnen de landloopers en de bedelaars die zij, wegens een door de strafwetten voorziene misdrijf, veroordeelen tot een gevangenisstraf van minder dan één jaar, ter beschikking van de Regeering stellen om in een instelling voor maatschappelijke bijstand te worden opgesloten, nadat zij hun straf hebben uitgedaan.

Art. 12.

Indien iemand die niet ten volle achttien jaar oud is, bij vergissing ter beschikking van de Regeering werd gesteld, om in een instelling voor maatschappelijke bijstand te worden geïnterneerd, en indien hij, na dien leeftijd, ter beschikking van de Regeering wordt gesteld om tot aan zijn meerderjarigheid aan de groep van de openbare rijksinstellingen te worden toevertrouwd, geeft de bestuurder van de instelling, bij een ter post aangeteekend schrijven, hiervan onmiddellijk kennis aan den ambtenaar van het openbaar ministerie bij de rechtbank die de beslissing genomen heeft. De ambtenaar van het openbaar ministerie zendt, binnen drie dagen na de ontvangst van het bericht, het dossier aan de bevoegde rechtsmacht die, binnen acht dagen, te rekenen van den dag van de ontvangst der stukken, uitspraak doet.

AFDEELING IV.

Ontslag uit de instellingen.

Art. 13.

Bij elke instelling voor maatschappelijke bijstand wordt een Commissie voor maatschappelijke weder-aanpassing opgericht die voor opdracht heeft haar advies te geven over de gepastheid van de invrijheidstelling der geïnterneerden.

Een door den Minister van Justitie aan te duiden werkelijk magistraat of rustend magistraat, zit die Commissies voor. De bij artikel 2 bedoelde organismen stellen aan den Minister van Justitie voor een hunner leden toe te laten om van die Commissies deel uit te maken. Het getal van die leden wordt door den Minister van Justitie vastgesteld.

De Voorzitter en de leden worden voor een termijn van drie jaar aangeduid of toegelaten. Elk hunner heeft een plaatsvervanger.

Un délégué du Ministre de la Justice fait partie de droit de ces Commissions.

Le directeur, le médecin anthropologue et l'assistante sociale de l'établissement assistent aux réunions avec voix consultative.

Art. 14.

Les internés volontaires qui séjournent pour la première fois dans un des établissements visés à l'article 3 ne peuvent y être retenus contre leur gré au delà de deux mois à compter du jour de leur demande de libération.

Ils pourront comparaître devant la Commission de réadaptation sociale dans le mois de leur entrée de l'établissement.

Le délai prévu à l'alinéa premier du présent article est porté à six mois pour les internés volontaires qui ont déjà séjourné dans un de ces établissements.

Art. 15.

Le Ministre de la Justice fait mettre en liberté les internés dont le maintien cesse d'être justifié.

Cette libération peut être conditionnelle, lorsque l'internement a eu lieu en vertu des articles 9 ou 11 de la présente loi. Dans ce cas, elle devient définitive deux ans plus tard après la sortie de l'établissement.

Art. 16.

Les internés dans un établissement d'assistance sociale en vertu d'une décision judiciaire, ne peuvent y être retenus plus de deux ans.

Toutefois à l'expiration de ce terme, ces internés, qui le demandent, peuvent être autorisés à séjournier à l'établissement par décision du Ministre de la Justice, rendue sur avis conforme de la Commission de réadaptation sociale instituée par l'article 13.

SECTION V.

Des étrangers.

Art. 17.

Les étrangers âgés de 18 ans accomplis et n'ayant pas de résidence en Belgique, trouvés mendiant ou en état de vagabondage, peuvent être reconduits immédiatement à la frontière, à moins qu'ils ne demandent à être déférés au parquet de police en vue de leur mise à la disposition du Gouvernement.

Art. 18.

Les étrangers visés à l'article 17 qui sont internés en vertu d'une décision judiciaire dans un établissement

Een afgevaardigde van den Minister van Justitie maakt van rechtswege van die Commissies deel uit.

De bestuurder, de geneesheeranthropoloog en de maatschappelijke assistent van de inrichting wonen, met raadgevende stem, de vergaderingen bij.

Art. 14.

De vrijwillig geïnterneerden, die voor de eerste maal in een van de bij artikel 3 bedoelde inrichtingen verblijven, mogen er, tegen hun wil, niet langer dan twee maanden, te rekenen van den dag van hun verzoek om ontslag, worden opgehouden.

Binnen de maand na hun opneming in de instelling, kunnen zij vóór de Commissie voor maatschappelijke wederaanpassing verschijnen.

Voor de vrijwillig geïnterneerden die reeds vroeger in een van die instellingen verbleven, wordt de in de eerste alinea van dit artikel voorziene termijn op zes maanden gebracht.

Art. 15.

De Minister van Justitie doet de geïnterneerden wier opsluiting verder niet meer gewettigd is, in vrijheid stellen.

Deze invrijheidstelling kan voordeligmakend zijn, wanneer de interneering heeft plaats gehad krachtens de artikelen 9 of 11 van deze wet. In dit geval, wordt zij uiterlijk twee jaren na het ontslag uit de instelling definitief.

Art. 16.

Zij die op grond van een rechterlijke beslissing in een instelling voor maatschappelijken bijsland werden geïnterneerd, mogen er niet langer dan twee jaar worden opgehouden.

Nochtans kunnen die geïnterneerden, als zij het vragen, na het verstrijken van dien termijn, bij een beslissing van den Minister van Justitie, verleend op eensluidend advies van de bij artikel 13 opgerichte Commissie voor maatschappelijke wederaanpassing, toelating krijgen om verder in het gesticht te verblijven.

AFDEELING V.

Vreemdelingen.

Art. 17.

De vreemdelingen, oud ten minste achttien jaar, die geen verblijfplaats in België hebben, en bedelend of in staat van landlooperij worden aangetroffen, kunnen onmiddellijk naar de grens worden teruggeleid, behalve indien zij vragen om vóór het politiepauze te worden gebracht met het oog op hun stelling ter beschikking van de Regeering.

Art. 18.

De bij artikel 17 bedoelde vreemdelingen die op grond van een gerechtelijke beslissing in een instel-

d'assistance sociale y demeurent le temps nécessaire à l'accomplissement des formalités de reclassement ou de rapatriement, ou à l'exécution des mesures prévues par les lois sur la police des étrangers. La durée de l'internement ne peut dépasser six mois. Toutefois, le Ministre de la Justice peut, sur proposition de la direction, prolonger l'internement pendant trois mois au maximum, lorsque le reclassement, le rapatriement ou les mesures prévues par les lois sur la police des étrangers n'ont pu être réalisés.

SECTION VI.

Des frais d'entretien.

Art. 19.

Les frais d'entretien des individus internés dans un établissement d'assistance sociale, que ce soit volontairement ou en vertu d'une décision de l'autorité judiciaire sont supportés à concurrence d'un tiers par la commune de leur domicile de secours. Le surplus est réparti par moitié entre l'État et la province.

Lorsqu'un interné n'a pas de domicile de secours en Belgique et lorsque son domicile de secours ne peut être découvert, les frais d'entretien mis à charge de la commune de domicile de secours par l'alinéa précédent sont supportés par la province sur le territoire de laquelle l'internement a été autorisé ou ordonné.

Art. 20.

Lorsqu'un individu interné dans un établissement d'assistance sociale visé à l'article 3 est déclaré invalide par la direction, les frais d'entretien, sauf le cas de blessures ou de maladie survenue pendant l'internement, sont supportés, aussi longtemps que l'incapacité de travail subsiste, par la commune de son domicile de secours.

Il en est de même pour les internés qui ont atteint l'âge légal de la pension de vieillesse.

La direction en donne immédiatement avis à la commune du domicile de secours.

Les frais d'entretien des étrangers visés à l'article 17 sont à charge de l'État.

Art. 21.

La part incombant à la commune dans les frais d'entretien des individus internés dans un des établissements visés à l'article 3, est supportée par la Commission d'assistance publique, sans préjudice des subsides de la commune en cas d'insuffisance des ressources de cette Commission.

ling voor maatschappelijken bijstand geïnterneerd zijn, blijven er gedurende den tijd die noodig is tot het vervullen van de reclasseerings- of repatrieeringsformaliteiten, of tot de uitvoering van de door de wetten op de vreemdelingenpolitie voorziene maatregelen. De interneering mag niet langer dan zes maanden duren. Op de voordracht van het bestuur kan evenwel de Minister van Justitie de interneering met ten hoogste drie maanden verlengen, wanneer de reclasseering, de repatriëering of de door de wetten op de vreemdelingenpolitie voorziene maatregelen niet tot een goed einde konden worden gebracht.

AFDEELING VI.

Onderhoudskosten.

Art. 19.

De kosten voor onderhoud van de personen die, hetzij vrijwillig, hetzij op grond van een beslissing van de gerechtelijke overheid, in een instelling voor maatschappelijken bijstand zijn geïnterneerd, worden voor één derde gedragen door de gemeente van hun domicile van onderstand. Het overige wordt bij helften tusschen den Staat en de provincie verdeeld.

Wanneer een geïnterneerde geen domicile van onderstand in België heeft en wanneer zijn domicile van onderstand niet kan worden ontdekt, worden de onderhoudskosten, die krachtens de vorige alinea ten laste komen van de gemeente waar hij armlastig is, gedragen door de provincie op welker grondgebied de interneering werd toegelaten of bevolen.

Art. 20.

Wanneer iemand die geïnterneerd is in een bij artikel 3 bedoelde instelling voor maatschappelijken bijstand, door het bestuur onbekwaam tot werken wordt verklaard, worden de onderhoudskosten, behoudens de gevallen van tijdens de interneering opgedane verwonding of ziekte, door de gemeente waar hij armlastig is gedragen zoolang de werkonbekwaamheid blijft bestaan.

Hetzelfde geldt voor de geïnterneerden die den wettelijken leeftijd hebben bereikt om het ouderdomspensioen te bekomen.

Door het Bestuur wordt hiervan onmiddellijk kennis gegeven aan de gemeente, domicile van onderstand.

De kosten voor onderhoud van de bij artikel 17 bedoelde vreemdelingen komen ten laste van den Staat.

Art. 21.

Het ten laste van de gemeente komende aandeel in de kosten van onderhoud van de personen, die in een van de bij artikel 3 bedoelde instellingen geïnterneerd zijn, wordt door de Commissie van openbaren onderstand gedragen, onverminderd de toelagen vanwege de gemeente in geval van ontoereikendheid der geldmiddelen van bedoelde Commissie.

Cette part des frais d'entretien, dont le paiement incombe à la commune, est majorée du taux de l'intérêt légal, en matière civile, en cas de non-paiement à l'expiration d'un délai de 90 jours après l'envoi de l'état trimestriel des frais d'entretien.

Art. 22.

Il est statué par le Ministre de la Justice sur les réclamations relatives à la décision de la direction de l'établissement d'assistance sociale, dans les cas prévus à l'article précédent.

Ces réclamations doivent, sous peine de déchéance, être adressées au Ministre de la Justice dans les trente jours à compter de la décision de la direction.

Les réclamations au nom des provinces, sont formées par les gouverneurs dans les cas prévus au § 2 de l'article 19.

Art. 23.

Le Ministre de la Justice fixe annuellement le prix de la journée d'entretien dans les établissements d'assistance sociale.

Art. 24.

Le remboursement des frais d'assistance faits en exécution de la présente loi est poursuivi, soit à charge des personnes secourues, soit à charge de ceux qui leur doivent des aliments.

Il peut également être poursuivi à charge de ceux qui sont responsables de la blessure ou de la maladie qui a nécessité l'assistance.

L'action est prescrite conformément aux dispositions de l'article 2277 du Code civil.

SECTION VII.

Dispositions générales.

Art. 25.

Seuls les internements par voie judiciaire sont mentionnés au casier judiciaire.

Art. 26.

L'article 7, n° 10 et l'article 9 du Code électoral sont remplacés par les dispositions ci-après :

« Art. 7, n° 10. — Ceux qui ont été mis à la disposition du Gouvernement pour être internés dans une maison d'assistance sociale par application des articles 9 et 11 de la loi relative à la prévention et au traitement du vagabondage et de la mendicité.

» L'incapacité cesse cinq ans après la mise en liberté. »

Dat aandeel in de onderhoudskosten waarvan de betaling op de gemeente rust, wordt naar den wettelijken rentevoet in burgerlijke zaken verhoogd, in geval het niet betaald is na een termijn van 90 dagen volgend op de verzending van den driemaandstaat der onderhoudskosten.

Art. 22.

In de bij het vorig artikel voorziene gevallen, wordt door den Minister van Justitie uitspraak gedaan over de bezwaren betreffende de beslissing van het bestuur van de instelling voor maatschappelijken bijstand.

Op straffe van verval, moeten die bezwaren, binnen dertig dagen te rekenen van de beslissing van het bestuur, tot den Minister van Justitie gericht worden.

In de bij § 2 van artikel 19 voorziene gevallen, worden de bezwaren, uit naam van de provincie, door de gouverneurs ingediend.

Art. 23.

Jaarlijks bepaalt de Minister van Justitie den prijs van het onderhoud per dag in de instellingen voor maatschappelijken bijstand.

Art. 24.

De terugbetaling van de kosten van bijstand, die ter voldoening aan deze wet werden gemaakt, wordt vervolgd hetzij ten laste van de ondersteunde personen, hetzij ten laste van degenen die hun levensonderhoud verschuldigd zijn.

Zij kan eveneens vervolgd worden ten laste van hen die aansprakelijk zijn voor de verwonding of de ziekte, welke den bijstand noodig hebben gemaakt.

De vordering verjaart overeenkomstig de bepalingen van artikel 2277 van het Burgerlijk Wetboek.

AFDEELING VII.

Algemeene bepalingen.

Art. 25.

Alleen de interneeringen die langs gerechtelijken weg zijn geschied, worden in het strafregister vermeld.

Art. 26.

Artikel 7, n° 10 en artikel 9 van het Kieswetboek worden door onderstaande bepalingen vervangen :

« Art. 7, n° 10. — Zij die ter beschikking van de Regeering werden gesteld om, bij toepassing van de artikelen 9 en 11 van de wet betreffende de voorkoming en de behandeling van de landlooperij en bedelarij, in een instelling voor maatschappelijken bijstand te worden geïnterneerd.

» Vijf jaar na het ontslag houdt de onbevoegdheid op. »

« Art. 9. — Ne peuvent être admis au vote ceux qui sont internés dans une maison d'assistance sociale par application de l'article 8 de la loi relative à la prévention et au traitement du vagabondage et de la mendicité. »

Art. 27.

La loi du 27 novembre 1891 pour la répression du vagabondage et de la mendicité est abrogée sauf en ce qui concerne les souteneurs de filles publiques.

Une section spéciale est organisée dans l'un des établissements visés à l'article 3, pour l'internement des souteneurs de filles publiques.

Art. 28.

Le Gouvernement adressera tous les trois ans aux Chambres législatives, un rapport sur l'exécution de la présente loi.

Art. 29.

Un arrêté royal fixera la date de la mise en vigueur de la présente loi.

Donné à

« Art. 9. — Zijn niet stemgerechtigd zij die, bij toepassing van artikel 8 der wet betreffende de voorkoming en de behandeling van de landlooperij en de bedelarij, in een instelling voor maatschappelijke bijstand zijn geïnterneerd. »

Art. 27.

De wet van 27 November 1891 tot belemmering van de landlooperij en de bedelarij is opgeheven behalve wat betreft de souteneurs van publieke vrouwen.

In een van de bij artikel 3 bedoelde instellingen wordt een bijzondere afdeling ingericht voor de opsluiting van souteneurs van publieke vrouwen.

Art. 28.

Om de drie jaar wordt door de Regeering, bij de Wetgevende Kamers, verslag uitgebracht over de uitvoering van deze wet.

Art. 29.

Een Koninklijk besluit zal den dag bepalen waarop deze wet van kracht wordt.

Gegeven te

LEOPOLD

PAR LE ROI :

Le Ministre de la Justice,

VAN 'S KONINGS WEGE :

De Minister van Justitie,

V. DE LAVELEY.